

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **T.A., M.B., M.K.**
uniewinnionych od zarzutu z art. 231 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 lipca 2025 r.,
na posiedzeniu bez udziału stron
wniosku sędzi Sądu Najwyższego M.W.
o wyłączenie od udziału w sprawie
na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego M.W. od udziału w sprawie

UZASADNIENIE

W przedmiotowej sprawie zostały wniesione dwie kasacje: prokuratora oraz pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych. Kasacja prokuratora została cofnięta. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. II KK 254/25 i przydzielona sędzi Sądu Najwyższego M.W., która powołując się na treść art. 42 § 1 i art. 41 § 1 k.p.k. wniosła o wyłączenie od udziału w niej. Wskazała, że w kasacji oskarżycieli posiłkowych sformułowane zostały zarzuty wskazujące na zaistnienie w tej sprawie braku skargi uprawnionego oskarżyciela w kontekście statusu pokrzywdzonych. Sformułowano w niej ponadto zarzut dotyczący bezzasadnego wyłączenia sędziów powołanych na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa

oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r.). Sprawa trafiła do Sądu Najwyższego jako sądu kasacyjnego po raz drugi po przeprowadzeniu powtórnego postępowania odwoławczego, a pierwotnie na skutek kasacji obrońców T.A. i M.B. oraz prokuratora na niekorzyść M.K. Została zakończona wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., sygn. II KK 74/22, uchylającym zaskarżony wyrok wobec T.A. i M.B. oraz M.K. i przekazującym sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, a jednocześnie oddalającym kasację prokuratora jako oczywiście bezzasadną. W powyższej sprawie sędzia M.W. również była sprawozdawcą. Na s. 15-24 pisemnego uzasadnienia wyroku zostały zawarte szerokie rozważania na temat potencjalnego wystąpienia w tej sprawie uchybienia w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, w tym w kontekście statusu osób pokrzywdzonych i spełnienia przesłanek z art. 49 § 1 k.p.k. w przypadku pokrzywdzenia czynem z art. 231 § 1 k.p.k. Tym samym sędzia M.W. wypowiedziała się już w kwestii, która obecnie jest przedmiotem zarzutów kasacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych. Uchylając poprzedni wyrok Sąd Najwyższy stwierdził nienależytą obsadę sądu odwoławczego, z uwagi na orzekanie z udziałem sędziego powołanego na wniosek KRS ukształtowanej w trybie przepisów wskazanej powyżej ustawy nowelizującej. Tym samym sędzia wypowiedziała się również w kwestii, która jest przedmiotem kolejnego zarzutu kasacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych. Na s. 36-37 uzasadnienia w sprawie II KK 74/22 sędzia sprawozdawca wypowiedziała się zaś co do znaczenia charakteru sprawy T.A., M.B. i M.K. w kontekście możliwości wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem przez sąd z udziałem sędziego powołanego na wniosek KRS ukształtowanej nowelizacją z 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek uznać należało za zasadny. Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Mając na względzie stanowisko doktryny i orzecznictwa Sądu Najwyższego, zgodnie z którym przepis powyższy nie wyłącza możliwości nawet kilkakrotnego orzekania przez tego samego sędziego w tej samej sprawie w drugiej instancji, ocenie każdorazowo należy jednak poddać uwarunkowania konkretnej sprawy. W sytuacji uprzedniego jednoznacznego wypowiedzenia się przez sędziego Sądu Najwyższego M.W. co do kwestii braku skargi uprawnionego oskarżyciela, ale także w kontekście warunków do zaistnienia w tej sprawie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., mogą zaistnieć w społecznym odbiorze (u postronnego obiektywnego obserwatora) wątpliwości w zakresie bezstronności sędziego przy powtórnym rozpoznawaniu tej samej sprawy. Okoliczności podniesione w wystąpieniu przekonywały w pełni, że przedstawione obawy mają charakter realny.

Mając na uwadze powyższe okoliczności zasadne stało się wyłączenie sędzi Sądu Najwyższego M.W. od rozpoznania przedmiotowej sprawy.

[WB]

[r.g.]